

Inleiding

Per 1 januari 2019 is de splitsing van de stichting Landgoed Mensinge in de stichting Museum Havezate Mensinge en de stichting theater/cinema de Wisinghof een feit.

Kwartiermaker Marjon Edzes is aangesteld door de gemeente om een onderzoek te doen naar de doorontwikkeling voor Museum Havezate Mensinge en de mogelijke samenwerking met Speelgoedmuseum Kinderwereld en de andere erfgoedinstellingen rond de Brink. Het in april 2019 opgeleverde rapport van deze doorontwikkeling vormt de leidraad voor ons museale beleid.

In 2019 is Museum Havezate Mensinge volop in beweging. Dit vraagt flexibiliteit bij de organisatie en bij de vrijwilligers, maar brengt ook nieuwe energie met zich mee. De directie uren worden in maart 2019 uitgebreid, waardoor er nu echt slagen gemaakt zijn.

In 2019 stappen wij goed geaard en positief naar de toekomst. Een aantal grote veranderingen op weg naar een professioneel museum hebben we al ingezet. De balie en museumwinkel zijn verplaatst van de Havezate naar het Koetshuis. De tentoonstelling Henk Helmantel gecombineerd met de vele activiteiten trokken een record 7.320 bezoekers. Dit enorme bezoekersaantal is een stijging van 122 % ten opzichte van 2018, en uniek in de geschiedenis van de Havezate.

Tentoonstelling

Er waren in 2019 twee tentoonstellingen, namelijk Henk Helmantel en Kerst met de Kymmells.

Henk Helmantel, 5 april tm 15 september 2019 – wegens succes verlengd tm 26 december 2019

De wereldberoemde kunstschilder Henk Helmantel exposeert in Museum Havezate Mensinge. Met een voorliefde voor geschiedenis en oude gebruiksvoorwerpen passen Helmantels werken goed bij de authentieke inventaris van Mensinge. De inspirerende tentoonstelling nodigt de bezoeker uit om even 'stil te staan' bij zijn kunst én het verleden.

Kerst met de Kymmells, 18 december tm 26 december 2019

Gedurende de periode 18 december t/m 26 december (tweede kerstdag) is Mensinge rijkelijk versierd in kerstfeer. De titel Kerst met de Kymmells herinnert vooral aan kerstfeest rond de jaren 1880 en sluit aan bij het interieur van de Havezate.

Een naam die onlosmakelijk verbonden is met Mensinge is de familie Kymmell. Zij hebben maar liefst 167 jaar gewoond op de havezate. Leerlingen van D'Drive theaterschool in Drachten vertolkten de rollen van Jan Wilmson Kymmell en zijn familie.

Publieksbereik

Museum Havezate Mensinge is open tussen april en september, en met kerst. Voor het eerst was de havezate ook alle weekenden van oktober tot en met december open. In 2019 bezochten ruim 7000 bezoekers de havezate. Dit is meer dan een verdubbeling van de bezoekerscijfers van voorgaande jaren.

In mei ontving Mensinge in samenwerking met Speelgoedmuseum Kinderwereld de nieuwe inwoners van Noordenveld.

In oktober ontving Mensinge in samenwerking met Speelgoedmuseum Kinderwereld 45 nieuwe statushouders.

Van Mensinge als trouwlocatie is in 2019 spaarzaam gebruik gemaakt. Wel is er een lichte stijging in vergelijking met vorig jaar. Er waren negen huwelijken en fotorapportages in 2019.

De bezoekers geven aan met name de open opstelling zonder koorden te waarderen en de persoonlijke begeleiding die ze van de vrijwilligers krijgen. De tentoonstelling van Henk Helmantel valt bijzonder in de smaak. De bezoekers zijn met name te spreken over de bij de sfeer van de havezate passende kerstversiering.

Activiteiten

Museum Havezate Mensinge organiseerde en deed mee aan meerdere activiteiten. Naast de activiteiten die vorig jaar voor het eerst waren ingezet, zoals de restauratoren-dag, Oktober Kindermaand, organiseerden we 12 meer activiteiten dan in 2018. Een aantal van de oude en nieuwe activiteiten is hieronder uitgelicht.

Museum Havezate Mensinge deed mee aan Oktobermaand Kindermaand, een initiatief van o.a. de Provincie Drenthe. Dit programma is bedoeld om kinderen die het minder breed hebben op een laagdrempelige manier in contact te brengen met kunst en cultuur. Gedurende de maand oktober konden kinderen onder begeleiding van hun ouders de historische speurtocht 'De koffer van de joffer' maken. Hier leerden ze over de historische reis van de joffer Christine Sophie Kymmell van Utrecht naar Roden. Ze leren dit Rodense icoon beter kennen op basis van historische informatie over haar persoon.

Ook dit jaar vond het 'Rondje om de Brink' plaats. Jaarlijks organiseert Museum Havezate Mensinge samen met het Scheepstra Kabinet, Speelgoedmuseum Kinderwereld en de Catharinakerk het erfgoedproject 'Rondje om de Brink'. Kinderen van verschillende basisscholen in Noordenveld lopen dan mee en leren op een leuke manier over de historie en de cultuur van Roden. In 2018 namen in totaal 397 kinderen deel aan het gezamenlijk programma. Op Mensinge kunnen de kinderen ervaren hoe het was om vroeger op een Havezate te leven en genoten ze van de perikelen van de tuinman, de deftige jonker 'Meneer' en het dienstmeisje 'Annechien'.

Nieuwe activiteiten dit jaar waren onder andere de tuindag met landschapsbeheer Drenthe en de Groninger borg Ewsum, de maand van de Drentse geschiedenis, de dag van het kasteel met een lezing 'over de grens', een slipjacht, de slachtvisite, de woldag, de modeshow van historische kleding, open monumentendag in samenwerking met de Historische vereniging Roon, de historische dagen met museummarkt op borg Verhildersum en de koetsentocht met borg Nienoord in Leek. Ook hier succes toevoegen en cijfers. Met name de slipjacht werd met circa 200 bezoekers goed bezocht.

Kerst met de Kymmells trok op eerste en tweede kerstdag een bezoekersaantal van 540.

Museumwinkel

Onze ontvangstruimte en museumwinkel hebben we in januari 2019 verplaatst van de havezate naar het koetshuis. Dit geeft ons een ruimere, meer comfortabele ontvangstbalie en een meer aantrekkelijke museumwinkel. De bezoekers weten onze nieuwe winkel met aankopen te waarderen.

Voor het nieuwe aanbod in de winkel is gekeken naar een hoge kwaliteit van goederen, die passen bij de uitstraling van de havezate. Een link met de geschiedenis van de havezate, haar bewoners en haar interieur zijn van belang bij de selectie. Spullen die te maken hebben met het Vasalis monument, Roden en Drenthe worden ook verkocht. De winkel is voornamelijk gevuld met een selectie boeken in samenwerking met Boekhandel Daan Nijman, kaarten van Bekking en Blitz, giclées van Roesd en een snuffelkast met tweedehands voorwerpen.

Omdat de winkel nog niet eerder op deze manier is benut kunnen we geen cijfermatige vergelijking maken

met voorgaande jaren. Dit jaar heeft de, door vrijwilligers geëxploiteerde, winkel 2000 euro opgebracht. Hiervan wordt 1000 geormerkt voor besteding door de vrijwilligers ten behoeve van de havezate.

In de havezate komt door de verhuizing van de winkel een ruimte vrij die we voorlopig als tentoonstellingsruimte benutten. In de toekomst willen we hier graag een 'Daagse kamer' inrichten.

PR, communicatie en marketing

Onze doelstelling is om in de toekomst, naast de regionale bezoekers, meer bezoekers trekken van buiten de eigen regio. Door het organiseren van evenementen en exposities en het verruimen van onze openingstijden willen we dit bereiken.

We willen in 2019 door het verder ontwikkelen van onze vernieuwde website en het beter onderhouden van de facebook pagina meer aandacht schenken aan onze bezoekers. Zo kunnen we met onze marketing en publiciteit beter aansluiten op de doelgroepen.

Publiciteit

De nadruk lag in 2019 op het vergroten van de naamsbekendheid van Museum Havezate Mensinge.

Met de tentoonstelling Henk Helmantel konden we uitpakken, omdat onze expositiecapaciteit is vergroot door het betrekken van het koetshuis bij het museum en het vrijmaken van de voormalige kassa ruimte in de havezate. Daarnaast werd voor de expositie van Henk Helmantel een specifieke marketingcampagne ontwikkeld.

Omdat Mensinge over een bescheiden publiciteit- en marketingbudget beschikt is veel energie gestoken in 'free publicity': het informeren van de bezoekersdoelgroep via de traditionele media (zoals regionale dag- en weekbladen) en het aanboren van nieuwe doelgroepen door middel van social media.

Museum Havezate Mensinge stond gemiddeld twee-wekelijks 'in the picture' van de huis-aan-huiskranten Roder Journaal en De Krant. Door middel van foto's en artikelen – verspreid in ruime omgeving van gemeente Noordenveld – zijn potentiële bezoekers geïnformeerd over de verschillende activiteiten die plaatsvonden in 2019.

Digitale kanalen

We maken in 2019 goed gebruik van onze nieuwe huisstijl en website. Onze website mensinge.nl vormt het kloppend publiciteitshart van ons museum.

Mensinge.nl

Onze website www.mensinge.nl trekt gemiddeld 2400 bezoekers per maand als het museum is geopend, met uitschieters in december (kerstexpositie): van gemiddeld 125 bezoekers per dag (op Tweede Kerstdag zelf bijna 200 bezoekers).

Tijdens de wintersluiting van het museum (januari t/m maart) blijken er op zaterdag en zondag toch gemiddeld 90 bezoekers per dag naar onze website te gaan.

Google-site

Museum Havezate Mensinge trekt via Google ongeveer 25.000 bezoekers per maand. Dit zijn mensen die zoeken op Museum Havezate Mensinge, ofwel direct of via een andere site of link verwezen worden.

Facebook

We hebben sinds het voorjaar van 2019 wekelijks 1-2 berichten geplaatst. Ieder bericht trekt gemiddeld 750 bezoekers. Uitschieters waren o.a. alle berichten expositie Helmantel: ruim 20.000 bezoekers (totaal), Rondje Brink: 1200 bezoekers, Huwelijken op Mensinge: 4500 bezoekers, Helmantel-in-spe: 1300 bezoekers, Bokashi: bomenredders: 1200 bezoekers, Havezate uniek in Roden: 2000 bezoekers, Slipjacht-filmpje 5000 bezoekers. Veel van onze berichten worden geliked en geshared.

Instagram

Binnen de huidige mogelijkheden van Museum Havezate Mensinge is het bijhouden van een Instagram account niet haalbaar. Omdat het een medium is waarbij je afbeeldingen kan delen is het wel interessant om te onderzoeken of we hier in de toekomst iets mee kunnen.

TV

De film met Ellen ten Damme van Museum TV wordt goed bekeken in 2019. Op de website van Museum TV is de film met Ellen ten Damme, een van de meest bekeken films.

Collectiebeheer

Mensinghe heeft een overzichtelijke, relatief kleine collectie die bestaat uit de voorwerpen die in 1985 de oorspronkelijke inventaris van de havezate vormen. De gemeente is eigenaar van deze collectie. In de loop der jaren is deze inventaris aangevuld met enkele bruiklenen en schenkingen.

Er vindt weinig bruikleenverkeer plaats.

De collectie wordt gedocumenteerd in de Axiell versie van Adlib. Daarbij zijn in het voorjaar van 2019 dataloggers aangeschaft. Nu hebben we een reëel beeld van ons binnenklimaat met betrekking tot temperatuur en luchtvochtigheid. Ook de UV wordt, wanneer nodig, gemeten. Meestal is dit ten behoeve van een tentoonstelling of een kwetsbaar collectiestuk.

Een aantal schilderijen en meubels zijn gerestaureerd door Guido Hengeveld en Henk Wieringa met behulp van een samenwerking met Kasteel Middachten en het bankgiroloterij fonds.

Een zestal voorwerpen uit het bezit van de familie Kymmell zijn in bruikleen aangenomen. Deze voorwerpen behoren tot de originele inventaris van de Havezate. Dit zijn onder andere een aantal familiefoto's, een fauteuil en een wrijfglas voor de was.

Organisatie en bedrijfsvoering

Een kleine kern van betaalde krachten vormt de basis van de museumorganisatie. Zonder vrijwilligers kan het museum zijn deuren niet openen. Het museum mocht rekenen op de betrokkenheid van 40 vrijwilligers. Hun inzet in tijd was omgerekend circa 6 fte waard. Er zijn dit jaar 8 nieuwe vrijwilligers bij gekomen.

Mara Bosboom is aangesteld als tijdelijk directeur voor 1 dag in de week. Vanaf maart 2019 komen daar directie uren bij, zodat de Havezate 3 dagen in de week een directeur heeft.

Pr en Marketing medewerker Marjolein van der Meer vond vanaf februari 2019 een andere werkgever. Denise Marinus volgt haar op en verzorgt vanaf 15 januari de PR en marketing.

Een belangrijk element in 2019 blijft het betrekken van de vrijwilligers bij het museum en ze mee te nemen in het plan voor de toekomst. Tijdens de nieuw ingevoerde drie maandelijkse vergaderingen praten directie en bestuur de vrijwilligers bij en houden hen op de hoogte van de stand van zaken. De nieuwsbrief 'De Vinger aan de pols', verzorgd door een van de vrijwilligers, wordt regelmatig rondgestuurd aan vrijwilligers, personeelsleden en directie. Het einde van het jaar besluiten we ook in 2019 met een bedanktentje voor medewerkers en vrijwilligers.

Voor het personeelsuitje bezoeken we dit jaar in september villa Rams Woerthe in Steenwijk en in oktober de Fogel-sangstate in Veenklooster. Daarbij bezoeken we met een kleine groep de Erfgoedfair op het Hogelandmuseum in Warffum.

Novatec verzorgde de basistaken van de dagelijkse schoonmaak van ons pand. In het voorjaar zorgen de vrijwilligers samen met de stafleden voor de grote schoonmaak, waarbij onder andere alle meubels in de was worden gezet en het koper wordt gepoetst.

De vrijwilligers en betaalde krachten blijven hun kennis up to date houden door het volgen van cursussen en trainingen, zoals de cursus rondleiden, de cursus geschiedenis, cursus publiek versus collectie, deskundigheidsbevordering en de BHV cursus. Sommige cursussen worden door specialisten onder onze eigen vrijwilligers verzorgd, voor andere huren we externe expertise in, onder andere via het Platform Drentse Musea.

In mei hebben de vrijwilligers en betaalde krachten gezamenlijk een SWOT analyse toegepast op het museum.

Samenwerking

Sinds februari 2019 maakt de directeur van Mensinge deel uit van het bestuur van het Platform Drentse Musea, een samenwerkingsverband dat met steun van de Provincie Drenthe werkt aan het ontsluiten van de collecties en het vertellen van de verhalen over de objecten in de collecties van de 43 musea in de provincie Drenthe.

De directeur vertegenwoordigt de kleine musea in de stuurgroep van Oktobermaand Kindermaand, samen met partners als K&C Drenthe, het Drents museum, museum de Buitenplaats, het Herinneringscentrum Westerbork, het Gevangenismuseum en het Drents Archief.

Mensinge is actief lid van de Stichting Kastelen Buitenplaatsen en Landgoederen. Deze stichting verzorgt informatie, educatie en promotie, maar is ook actief in het versterken van de onderlinge band tussen eigenaren van kastelen, historische buitenplaatsen & landgoederen. Bijvoorbeeld tijdens studiedagen en door het stimuleren van de uitwisseling van kennis en ervaring.

Sinds maart 2019 neemt Mensinge deel aan het borgenoverleg van de Groninger borgen. Hierbij zijn vertegenwoordigers van alle Groninger borgen aanwezig, zoals Fraeylema, Menkema, Verhildersum, maar ook onze buurman van landgoed Nienoord. Omdat er in Drenthe (nog) geen havezate overleg is, is het nuttig om met gelijkgestemde geesten van gedachten te wisselen.

In oktober stelde Mensinge haar ruimte beschikbaar als vergaderlocatie voor de groep Cultuur Educatie Noordenveld (CEN). Daarnaast kwamen Roudina Fournell van het Steunpunt Erfgoed Drenthe en Cees Bijl van de Provincie Drenthe op bezoek.

De eerste vergadering van de nieuw opgezette Erfgoedkoepel van de instellingen rond de Brink vond plaats in november.

Bestuur

Stichting Museum Havezate Mensinge is een culturele Anbi, die wordt bestuurd volgens het bestuursmodel. Hierbij wordt een directeur aangesteld voor de dagelijkse leiding van de organisatie. Museum Havezate Mensinge onderschrijft de Ethische Code, Governance Code Cultuur, de Fair Practise Code en de Code Diversiteit en Inclusie. Mara Bosboom is sinds 15 mei 2018 de directeur van Museum Havezate Mensinge. Het bestuur bestaat uit: Folkert Bangma (voorzitter), Willem de Lange (penningmeester), Nina Hiddema, Jan Albert Bezema en Ed Scherbeyn.

Toepassing Governance Code Cultuur door organisatie

Vanwege de beperkte schaal van onze organisatie, past Museum Havezate Mensinge de GCC beperkt toe. Hieronder kunt u lezen hoe wij dit doen.

Hoe overlegt het bestuur met interne en externe belanghebbenden

De vijf bestuursleden van Stichting Museum Havezate Mensinge doen dit op vrijwillige basis en onbezoldigd. Interne en externe belanghebbenden, zoals de vrijwilligers van het museum, kunnen voor overleg altijd in contact treden met het bestuur, via de directeur, of rechtstreeks door het sturen van een email.

Het bestuur waarborgt integriteit in het omgaan met de maatschappelijke doelstelling, te weten het, zonder winstoogmerk, exploiteren van het Mensinge-complex, door een open overlegstructuur tussen bestuur, directie, medewerkers, vrijwilligers en andere belanghebbenden. Er is een scheiding tussen de taken van collectiebeheer en bestuurstaken. Het bestuur vervult hierin een voorbeeldfunctie.

In de bestuursvergadering worden de maatschappelijke belang-en bediscussieerd en op evenwichtige wijze afgevoerd.

Hoe gaat het bestuur om met belangenverstremming

De huidige bestuursleden vervullen geen neven-functies waarbij sprake is van ongewenste belangenverstremming. Mocht belangenverstremming wenselijk zijn in het kader van fondsenwerving of netwerkfuncties, dan wordt dit besproken in de bestuursvergadering. De bestuursleden aanvaarden geen nevenfuncties die invloed hebben op hun werk als bestuurslid, zonder voorafgaande toestemming van de overige bestuursleden.

Hoe gaat het bestuur om met de risico beheersing

Het beleid ten aanzien van risicobeheersing en interne controle staan vermeld in het beleidsplan 2020-2024.

Hoe is het beloningsbeleid

De vijf bestuursleden van Stichting Museum Havezate Mensinge doen dit op vrijwillige basis en onbezoldigd. De arbeidsvoorwaarden van de directie worden vastgesteld door het bestuur, met inachtneming van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector. Museum Havezate Mensinge volgt de Museum cao.

Financiële verantwoording

Het jaarverslag en de jaarrekening van Museum Havezate Mensinge zijn op onze website te downloaden. <https://www.mensinge.nl/anbi>

Zittingstermijnen bestuur en rooster van aftreden

De zittingstermijnen van het bestuur en het rooster van aftreden zijn op te vragen bij de directie.

Bestuur en directeur Museum Havezate Mensinge